

Informācija medijiem
16.11.2018.

Valsts svētkos Roze Stiebra aicina ģimenes uz īpašu Simtgades filmas “Saule brauca debesīs” seansu

Svinot Latvijas valsts pastāvēšanas simto gadadienu, leģendārā animācijas klasiķe **Roze Stiebra** 18. novembrī plkst. 14:15 aicina Latvijas ģimenes apmeklēt īpašu jaunās animācijas filmas “*Saule brauca debesīs*” seansu Latvijas vecākajā kinoteātrī “*Splendid Palace*”. Filma tapusi kā **Rozes Stiebras** veltījums Latvijai simtgadē un nupat piedzīvojusi pirmizrādi.

Saule brauca debesīs ir filma, kuru kā pateicību un dāvanu Latvijas simtgadē četru gadu garumā plecu pie pleca ir veidojusi 50 cilvēku komanda. Tās stāsts balstīts latviešu tautasdziesmās, kurās apkopota gadsimtu gaitā senču krātā tautas gudrība. Pēc folkloras motīviem veidotais vēstījums ir piedzīvojumiem bagāts stāsts par Saules meitu, kura tiek nozagta ķekatu jampadracī, un viņas vecāki Saule un Mēness sauc palīgā cilvēkus. Nabašnieks apjož zobenu un dodas ceļā, stājoties pretī gan mošķiem un ērmiem, gan paša slinkumam un bailēm; tas ir briesmu un pārbaudījumu pilns ceļojums, kas gan lielus, gan mazus skatītājus aizved vairāk nekā stundu garā, krāšņā kino piedzīvojumā.

Kā norāda režisore **Roze Stiebra**, *Saule brauca debesīs* nav tikai filma bērniem, jo tās stāstu caurvij smalks simbolisms, kuru var tulkot dažādi un kas būs saprotams tikai pieaugušajiem. Kādam tas būs stāsts par mazu meitenīti, kura ir jāatrod trijās dienās, bet citiem – stāsts par Latvijas ceļu uz brīvību, kas deviņdesmito gadu sākumā lika uzdot to pašu jautājumu, ko Saules meita uzdod filmā: “Kāpēc tik ilgi mani meklējāt?” Svinot valsts svētkus, režisore aicina ikvienu novērtēt to, ka Latvija ir brīva un tās iedzīvotājiem ir iespēja dzīvot savā neatkarīgā valstī.

“Imantam Ziedonim ir tāda pasaka par Ķeburkāji, kurš vēlējās saķemmēt jūru un raudāja, kad to neizdevās izdarīt. Gluži tāpat ar Latviju – mums nevajag to saķemmēt, tā jau ir saķemmēta, mums vienkārši ir jādzīvo,” aicina Roze Stiebra.

Pirmizrādes pasākumā kinoteātrī “*Splendid Palace*” viesiem bija iespēja ne tikai pirmajiem novērtēt leģendārās režisores Rozes Stiebras jaunāko veikumu, bet arī aplūkot mākslinieces **Ilzes Vītoļiņas** radītos filmas varoņus animācijas skicēs un iegūt tās savā īpašumā. Kā klātesošajiem skaidroja filmas režisore Roze Stiebra, pēc filmas tapšanas studijā glabājās vairāk nekā sešdesmit tūkstoši zīmējumu, bet svarīgākie novietoti lielā skapī un speciāli numurēti, lai vajadzības gadījumā tos varētu atrast. Šo skapi gan animatori, gan citi studijas darbinieki nodēvējuši par Dainu skapi, jo tā daudzie mazie plauktiņi ļoti atgādina visiem zināmo Krišjāņa Barona Dainu skapi.

Iespaidos pēc filmas pirmizrādes dalās režisors **Dāvis Sīmanis**: “*Saule brauca debesīs* man šķita bagāta ar dažādiem tēliem, krāsām un mitoloģisku saturu. Tas viss savienojas tādā kā mākslas audeklā, kur ir ļoti spēcīgi jūtama arī autore – Rozes Stiebras – klātbūtne un rokraksts. Skaidrs, ka katra skatītāju vecuma kategorija filmu uztvers citādāk – bērni redzēs ko vienu, bet pieaugušie to var uztvert atšķirīgi. Tomēr svarīgākais ir tas, ka filma rada sajūtu – aiz nozīmēs bagātīgas gleznas stāv autors ar saviem nodomiem un skatījumu. Animācija Latvijā vienmēr ir bijusi dzīva, un Roze Stiebra to vislabāk pierāda.”

Savukārt žurnālists **Pauls Timrots** saka: “Man filmas laikā bija ļoti vienkāršs tests – blakus un apkārt sēdēja vairāki bērni no 2 līdz 12 gadu vecumam, un visi cītīgi skatījās filmu no pirmās līdz pēdējai minūtei, tā pierādot, ka *Saule brauca debesīs* tiešām ir filma bērniem, sākot no bērnudārza vecumam līdz pat pamatskolas beigām. Turklāt arī pieaugušie, pavadot bērnus, nonāks ļoti jaukā filmā.”

Jau ziņots, ka no 16. novembra filmu *Saule brauca debesīs* būs iespējams noskatīties vairāk nekā 100 kino izrādīšanas vietās visā Latvijā, turklāt vienlaikus gan kinoteātros, gan mazākos kino izrādīšanas punktos. Turpinot valsts svētku mēnesi, 19. novembrī plkst. 14:00 notiks īpašs filmas seanss Siguldā, kinoteātrī *Lora*, kur viesosies animācijas filmas mūzikas autors **Juris Kaukulis**. Talsos 24. novembrī plkst. 17:00 kinoteātrī *Auseklis* pirms filmas seansa viesosies aktieris, Nabašnieka lomas ierunātājs Kaspars Znotiņš; 25. novembrī plkst. 12:15 Cēsīs, Vidzemes koncertzālē, filmas skatītājiem būs iespēja aprunāties ar režisori Rozi Stiebru. Valmierā pirms filmas seansa kinoteātrī *Gaisma* 26. novembrī plkst. 18:00 pie skatītājiem viesosies Kaspars Znotiņš un Roze Stiebra, savukārt Kurzemē, Liepājas kinoteātrī *Balle* filmas radošās komandas viesošanās gaidāma 28. novembrī plkst. 18:00.

Saule brauca debesīs veidota ar Nacionālā Kino centra atbalstu programmā *Latvijas filmas Latvijas simtgadei*. Filmas producents ir Roberts Vinovskis, galvenā animatore – Dace Liepa, bet filmas māksliniece – Ilze Vītoliņa, kura ar Rozi Stiebru sadarbojas jau vairāk nekā 15 gadus. Filmas *Saule brauca debesīs* mūzikas autors ir Juris Kaukulis un *Jauno Jāņu orķestris*, bet lomas ierunājuši Latvijā pazīstami aktieri - Kaspars Znotiņš, Vilis Daudziņš, Zane Daudziņa, Guna Zariņa, Ainārs Ančevskis, Dita Lūriņa un citi. “Manuprāt, šī filma ir mākslas darbs. Dzejisks, poētisks stāstījums, kas saistošs visām paaudzēm,” par animācijas filmu saka aktieris **Kaspars Znotiņš**, kurš ierunājis filmas galveno varoni Nabašnieku.

Animācijas filma *Saule brauca debesīs* tapusi studijā *Lokomotive*, kas dibināta 1995. gadā un ir viena no aktīvākajām un produktīvākajām studijām Baltijā. Studija producē spēlfilmās, dokumentālās un animācijas filmās, kas izrādītas prestižos pasaules festivālos, un tikai pēdējos četros gados vien studijā tapušās filmās ir saņēmušas jau trīspadsmit Nacionālās kino balvas *Lielais Kristaps*. Iepriekšējā studijas pilnmetrāžas animācijas filma – kopražojumā ar ASV tapusī Signes Baumanes pilnmetrāžas filma *Akmeņi manās kabatās* (2014) – saņēma trīs *Lielā Kristapa* balvas un tika izvirzīta ASV Kino akadēmijas balvai *Oskars* kā Latvijas kandidāte.

Videoklips ar Rozes Stiebras veltījumu Latvijai simtgadē pieejams šeit - <https://failiem.lv/u/uqkxfjwn>.

Fotogrāfijas no pirmizrādes pieejamas šeit - <https://failiem.lv/u/tj3qy62w>.